

Vanhan runon taitajia

ANNI DENISOV

Jatkamme tänä vuonna vanhan runon taitajien esitelyä. Kerromme vuoden mittaan kuudesta merkittävästä karjalaisesta naisesta. Ensimmäisenä esittelemme Hotein Annin eli Anni Denisovin Vuokkiniemen Tollonjoelta.

Anni Denisov, o.s. Karhuni, oli syntynyt Vuokinsalmessa tunnetun häävirsiens esittäjän Tatjana Karhusen, o.s. Lesoni, ja Siitarin Hotein tyttärenä 26.5.1878. Häntä pidetään meillä yhtenä sodanjälkeisen ajan merkittävimmistä vianalaisen runon taitajista.

Jo nuorena, 16-vuotiaana hän joutui palvelukseen läheiseen Kivijärven kylään, Puahkomienvaaran Paavilaiseen eli kuuluksaan Mustapijän vauraaksi mainittuun taloon.

Tästä muodostui merkittävä jakso Annin elämässä; Sokie Miihkali, talossa isännöityä pitävän Huoti Perttusen isä kävi usein poikansa luona, viipyi pitkiäkin aikoja ja lauloi illat pitkät muinaisrunoja. Anni auttoi monin tavoin vanhaa runomestaria, kylvetti, syötti ja kyyti häntä hevosella — sekä painoi tarkasti mieleensä kaiken kuulemansa.

Mustapiässä ollessaan Anni tapasi kisapirtissä myös Huoti Denisovin, jonka kanssa meni sittemmin naimisiin ja muutti hänen kerallaan Tollonjoelle, missä alettiin elää elmetellä.

Vanhuuden päivänään Anni Denisov vietti Suomessa asuen poikansa Aleksin luona (kts. KH 1—2:88 Vanha Viena muistelelee n:o 5). Näin tutkijoille — heistä mainittakoon Jouko Hautala, Lauri ja Aili Simonsuuri sekä Erkki Ala-Könni — tarjoutui hyvä tilaisuus tallentaa Annin säilyttämää monipuolista perinnettä kalevalamittaista runoa, häälauluja, loitsuja, lastenlauluja sekä piirileikkilauluja.

Arhippaiselta Miihkalilta Anni kertoi saaneensa mm. Väinämöisen polvenhaava-runon ja Lemminkäisen matkan Päivölän pitoihin, mutta luultavasti myös muitakin runoja. Niskajärvenässä hän oli oppinut Lesoni Hovatalta karhuntaappovirren Lähemmä ohon ovilla. Muita keskeisiä 'oppimestareita' olivat oma äiti Tatjana ja anoppiakka Moarie, joka oli Kivijärven Lesosia.

Ensimmäisen kerran Anni Denisov kertoi esiintyneensä 'suurelle yleisölle' Vuokkiniemen Kalevalajuhlissa 1942. Saman vuoden syksyllä Tollonjoelle osui jatkosodan aikaisella keruumatkallaan liikkunut Väinö Kaukonen, haastatteli Annia kahtena päivänä ja merkitsi muistiin mm. 600 säettä kalevalaista runoa.

Siirtyminen Suomeen ei vielä merkinnyt julkisuutta; tieto pääkaupungissa asuvasta vianankarjalaisesta runontaitajasta tavoitti tutkijat vasta 1952, kun Anni ja hänen serkkunsa Domna Huovinen esiintyivät Helsingissä Elias Lönnrotin syntymän 150-vuotisjuhlan päätähtinä.

Anni teki vaikutuksen häntä haastattelemassa käyneisiin tutkijoihin. Ala-Könni kuvaili häntä 'sielukkaaksi romanti-koksi' ja sekä hän että Aili Simonsuuri tekivät saman havainnon: Anni Denisov oli aivan alkukantainen, luonnonvarainen laulaja, joka pystynyt yhtään sanelemaan säkeitä, koska oi aina tottunut ne laulamaan.

1957, vajaan vuoden kuluttua Anni Denisovin kuolemasta Karjalalan Sivistysseura ja Kalevalaiset Naiset pystyttivät hänen haudalleen Vihdin kirkkomaalle kuvanveistäjän Nina Saimon muotoileman muistomerkin. — SV

Monipuolinen Ravintola Karelia

Ravintola Karelia Käpylän Karjalatalossa tarjoaa todella monipuolisesti jokaiselle jotakin.

Herkullisesta Karjalaisesta keittiöstämme löydät taidolla ja sydämellä valmistettuja perinneruokia tsupukoista aina karjalanpaistiin.

Käytettävissä on kaikkiaan neljätoista erilaista ja erikokoista kokoushuonetta ja salia aina 4–400 hengelle.

Kaikki tanssista ja hyvästä musiikista nauttivat ovat tervetulleita tanssi-iltoinamme keskiviikkona, perjantaina sekä lauantaina pyörähtelemään parketille tai muuten vain kuuntelemaan elävää musiikkia, jota esittävät toinen toistaan kuuluisimmat yhtyeet ja solistit.

Perinteisen pitopöydän löydät Kareliasta sunnuntaina, jolloin kaikki alle 12-vuotiaat lapset saavat ruokaila ilmaiseksi vanhempiensa seurassa.

**Tervetuloa viihtymään – iloisesti yhdessä –
hyvässä seurassa.**

LAHJAKSI SUOMALAISELLE

Heimolehti Karjala —
suomalainen lahja
suomalaiselle.

Lisätietoja os.
Heimolehti KARJALA
Oksasenkatu 8
53100 Lappeenranta 10
Puh. 953-11700/tilaukset